

Jelentés

Sajónémeti – Vár-hegy geodéziai felméréséről

Sajónémeti – Vár-hegy (hrsz.: 0104/6) a Sajó és a Hangony-patak találkozásánál, völgyelágazásban emelkedő markáns gerinc. A vár a gerincen sarkantyúállásban helyezkedik el, a gerinc három oldalra igen meredeken lejt, a keleti irányban egy vékony nyúlvánnyal csatlakozik a nálánál magasabb, de szélesebb hegyháthoz.

Jelenleg a vár rét-legelő művelési ágú terület. A remek kilátású várhegyről ma is teljesen be lehet látni a Sajó-Rima és a Hangony völgyét. Az erődítmény két egységből áll, egy nagyobb motte (?) típusú központi várhegyből, melyhez három háromszög alakú elővédmű tartozik, köztük ma is impozáns méretű sáncárokkal. A központi vármagtól 100 m-re nyugatra egy kevésbé feltűnő, de hasonló alakú kerek elővédmű tartozik erodált árokkal és sánccal. Az elővédmű feladata feltehetőleg a vár elől kitakart nyugati meredek rész belátása volt.

2008. december 16-án és 22-én készítettük el a vár mikrodomborzati felmérését, Nagy Zoltán régésztechnikussal, Luby Viktor és Simon József egyetemi hallgatókkal, Szörényi Gábor András irányításával. A felmérés során SOKKIA lézeres mérőállomással 737 mért pontot vettünk fel. Az objektumban összesen 11941 m²-t mértünk fel – a markáns terepi elemekkel bíró vármag és elővédek területén átlagban 2x2 méterenként vettünk fel pontokat, a külső, váron kívüli terep felmérésénél pedig ritkásabban. A mikrodomborzati elemek alapján egy 13–14. századra jellemző nemesi várral számolhatunk. A markáns méretei és formája (10 m-es meredek kiemelkedés) felteszik a kérdést, hogy nem egy mottéről van szó? A várat három oldalról őrző háromszög alakú elővédművek kuriózumnak számítanak, formájuk alapján gyanús, hogy későbbi, 15. századi rendszerek. Ugyancsak efelé mutat a nyugati előretolt elővédmű, mely analógiák alapján (Zagyvafő) szintén 15. századi eredetű lehet.

A mikrodomborzati felmérést követően, 2008 decemberében a Háromkő Bt., Bucsi Szabó László geofizikus vezetésével különböző módszerek felhasználásával elkészítette a vár geofizikai felmérését. Ennek során geoelektromos, talajradaros és talajmágneses vizsgálatokkal a teljes központi vármagot és a nyugati előretolt elővédművet is felmérték.

Szörényi Gábor András
kutatásvezető